GLASUL naţiunii

Apare din anul 1989

Vineri
IULIE 1992.
NR. 31 (103)

PREŢUL 1 RUB.

PÎINE PENTRU TOŢI

Reportaj la zi

Astă primăvară s-a întîmplat ca vreo două-trei zile în magazinele Chişinăului să nu fie pusă în vînzare în mod regulat pîinea. Poate nici nu în cantităţile care se obişnuia. Trebui să fi văzut ce se întîmpla cu oamenii. Toţi medaliaţii, toţi bolfoşii, toţi căpăţînoşii erau în fruntea rîndurilor. Se călca peste copii, peste bătrîni, peste cei mai slabi. Nu se mai uita nimeni la nimeni. Cine aveau pile pe la tejghea se făceau a nu-i observă pe vecini, colegii, cunoscuţii de la scară, de la serviciu. Se dădea la mînă cîte două pîini. Dacă aveai vreun oaspete, totuna trebuia să-l ţii cu puţintelul, pentru că nu ajungea pîinea. Iar vînzătorii doseau calupurile de pîine şi o vindeau pe sub tejghea. Şi aceasta a durat doar două-trei zile. Dar dacă ar fi durat o săptămînă, o lună? Dar dacă ar dura un an, ce s-a întîmpla cu lumea? Iată cu aceste întrebări în gînd am venit la combinatul de pîine, acolo unde nu se ţine cont de război, de lapoviţă, de frig sau arşiţă. De nimic. Aici e izvorul nesfîrşit al vieţii oraşului, izvorul pîinii. Pîinea pe care pînă nu demult o dădeau -unii, nu puţini la număr! - la porci, la păsări, la animale. Pîinea pe care alţii, abia muşcînd o îmbucătură, o puteau arunca la lada cu gunoi, o puteau lăsa pe banca din parc, pe jos, oriunde. Cînd s-au mărit preţurile la pîine lumea s-a îngrozit. S-au speriat de foamete. Dar pînă la urmă s-au făcut auzite şi păreri de altă natură: "E bine că s-a scumpit, pentru că oamenii nu ştiu să preţuiască pîinea." La fabrica nr. 1 stăm de vorbă cu femeile din schimbul întîi şi anume cu muncitoarele maistrului de schimb Valentina Baltaga. Acelaşi lucru: pîinea niciodată nu a fost preţuită la adevărata ei valoare. Nu vorbim de munciile cîmpului, care aduc în grînarul Republicii miile de tone de grîu. Acolo e altă lume. Dar vorbim de munca de sentinelă în zile de sărbătoare ca şi în cele de lucru. Aici nu ştie nimeni de pauze, de staţionările nemotivate. Atunci cînd în oraş lipsea pîinea, nu s-a întîmplat nimic deosebit. Aprovizionarea cu făină s-a dereglat. Tiraspolul nu dădea făină de secară. Fabrica nici azi nu mai coace gustoasa pîine de secară. Azi muncitoarele fabricii coc pîine numai în acord direct cu comenzile magazinelor. Cît se comandă, atîta se produce. Fabrica are opt cuptoare care într-un schimb pot pune la dispoziţia consumatorilor 50-60 tone de pîine de diferite feluri. Şi noi, acei care o cumpărăm, nu ştim cu ce muncă şi cu cîtă suferinţă este ea coaptă. Pentru că pe noi puţin ne interesează problemele fabricii. Dar problemele sînt atît de multe şi atît de greu de rezolvat. În schimbul maistrului Irina Ivanov muncesc la împletitul colacilor 15 femei. Mai mult fete tinere. Mai mult toate venite din sat. Opt ore în picioare, opt ore cu o întrerupere de jumătate de oră la masă. Odihnă de jumătate de oră, timp cît ai îmbuca ceva. Şi din nou la împletit colacii. Se lucrează la linia care de fapt ar trebui să producă covrigi. Dar cine cumpără acum covrigi? Şi colacii sînt scumpi. Carnea, brînzeturile, untul, ouăle se află în magazin nu din cauza că acuma ele se produc mai mult decît altădată. Pur şi simplu, lumea nu mai e în stare să cumpere. Acelaşi lucru se întîmplă şi cu pîinea. De multe ori în magazin ea lipseşte nu că nu se produce, dar pentru că nu se mai cumpără. Iar vînzătorii nu sînt cointeresaţi să ţină pîinea pînă se va înăspri şi să nu o poată vinde. Pentru că dacă nu o vînd trebuie să o întoarcă la fabrică.

(Cotinuare în pag. 7)

Ion DUMITRU

Anatol CIOCANU

Tableta de vineri

RĂZBOIUL DE LA NISTRU - NOI FORME DE REPRESIUNE

Evenimentul numărul unu care a atras atenţia publică a fost, cît ar părea de ciudat, nu semnarea convenţiei dintre Moldova şi Rusia ci greva foamei, iniţiată de un grup de voluntari, căruia i s-au alăturat pe parcurs şi cîteva persoane civile. Revendicările înaintate de ei, de ordin politic, în fond coincideau cu nelinişţile multora din noi şi dacă nu ni le-am exprimat nici într-un fel, faptul se datora nu atît pasivităţii, ci, probabil, neîncrederii în formele de altă dată, care cu multă abilitate au fost exploatate de unii lideri în folosul personal. Oare greva foamei la nivelul actual, e o metodă eficientă de soluţionare a punctelor cruciale, ce ţin de prezentul şi viitorul Republicii? Nu există altă pîrghie de rezolvare a problemelor stringente, apărute în urma războiului din Transnistria?

Acestea şi alte întrebări îmi roiau prin minte, cînd sosi vestea, că în faţa Parlamentului au staţionat voluntari în număr de peste o sută, reprezentanţi ai batalionului HAIDUC de pe platoul Cocieri. I-am văzut, am vorbit cu ei, nu erau înrăiţi, mai degrabă obosiţi, însă, disciplinaţi şi, cum mi s-a părut, bine organizaţi.

În perioada stării de necesitate, noi locuitorii capitalei, ne-am bucurat de pace şi linişte, am mers la film sau la concert, ne-am plimbat şi am zîmbit - toate aceste "bunuri" le datorăm şi lor, voluntarilor, care pe parcursul lunilor de război, au fost privaţi de ele, ocrotindu-ne cu preţul nesomnului şi a neodihnei, adesea cu preţul vieţii. La o adică, puteau să n-o facă! I-a trimis cineva în mod obligatoriu pe poziţii? Se ştie, că multor doritori de a se înrola ca voluntari comisariatele militare le-au refuzat cererea. Ce-i făcea să se ducă? Sentimentul datoriei faţă de patrie şi a dragostei pentru pămîntul ei. Despre asta s-au făcut zeci de reportaje şi s-au luat sute de interviuri. De aceea eu altfel mi-am imaginat sosirea lor la Chişinău: în primul rînd, ca pe o sărbătoare pentru noi toţi, dar cînd s-a întîmplat să vină, s-a văzut că lucrurile stau altfel: din apărători ai integrităţii teritoriale şi independenţei Republicii noastre, ei au fost plasaţi în categoria unor răufăcători sadea, fiind întîmpinaţi cu epitete de "naţional-fascişti" care, ca să vezi, pun în pericol transpunerea în viaţă a convenţiei.

(Continuare în pag. 2)

Larisa UNGUREANU

SATELE MELE DE GRÎU

Eu am satele mele de vie,
Sate de codru,
Sate de rîu,
Dar mai am, dar mai am pe vecie,
Mai am satele mele de grîu...

Ele-mi sînt vetrele mele de aur
Aici dă în floare inima mea -
Mioriţă cu dorul în zbucium
Şi izvor de iubire sub stea.

Ele-s oazele mele de vise,
Ele, satele mele de gîru,
Din april pînă-n toamnă încinse
Cu răbdări şi cu arşiţi la brîu.

Ele-s vetrele baştinii mele
Vetre pentru hulub şi colac,
Nu mai slăbeşte flacăra-n ele
Boabele-aici în cetăţi se prefac.

Cetate de-arome,
Cetate de pîine,
Cetate de cîntec,
Cetate de dor
Sufletu-aici să-ntomneze-mi rămîne
Mai tînăr renaşte-va-ntr-un fecior!

Tinere ţarini sub ceruri bătrîne -
Destinul cu-o stea aş putea să vi-l scriu...
Noroc! - pentru satele mele de pîine,
Noroc! - pentru satele mele de grîu!